

Sygn. akt I S 54/17

POSTANOWIENIE

Dnia 30 sierpnia 2017r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Wołczańska

SA Elżbieta Karpeta (spr)

SA Joanna Naczyńska

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2017 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi A. K.

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Okręgowego w K.

o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w K. sygn. akt III Ca 181/17 z powództwa A. K. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

postanawia:

- 1) stwierdzić, że w prowadzonym przez Sąd Okręgowy w K. postępowaniu w sprawie III Ca 181/17 nastąpiła przewlekłość postępowania
- 2) przyznać skarżącemu od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w K. kwotę 2.000 (dwa tysiące) złotych;
- 3) oddalić skargę w pozostałym zakresie;
- 4) zwrócić skarżącemu opłatę sądową w kwocie 200 (dwieście) złotych.

SSA Joanna Naczyńska SSA Małgorzata Wołczańska SSA Elżbieta Karpeta

UZASADNIENIE

Skarżący A. K. domagał się stwierdzenia, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Okręgowym w K. w sprawie o sygnaturze akt III Ca 181/17 doszło do naruszenia jego prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Wnosił również o nakazanie Sądowi Okręgowemu niezwłocznego podjęcia czynności procesowych w sprawie oraz o przyznanie mu sumy pieniężnej o której mowa w art. 12 ust. 4 ustawy o skardze.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Okręgowego w Katowicach zgłosił przystąpienie do sprawy i wniósł o oddalenie skargi. Uznał skargę za bezzasadną, gdyż w sprawie podejmowane są czynności zgodnie z kolejnością wpływu.

Sąd Apelacyjny ustalił, że wyrokiem z dnia 9 listopada 2016r. Sąd Rejonowy w M. uwzględnił w całości powództwo A. K. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego. Apelację od tego wyroku wniósł w dniu 9 stycznia 2017r. pozwany. Akta z apelacją pozwanego wpłynęły do Sądu Okręgowego w K. dnia 14 lutego 2017r. Po zarejestrowaniu w repertorium Ca wpływu akt, nie zostały podjęte żadne czynności aż do dnia 2 sierpnia 2017r., w którym sporządzona

została notatka urzędowa zawierająca informacje pozwalające na podjęcie decyzji o skierowaniu sprawy na rozprawę apelacyjną. Zarządzeniem z tego samego dnia przewodnicząca Wydziału poleciła wstrzymać się ze skierowaniem sprawy na rozprawę do dnia 31 sierpnia 2017r. w związku z brakiem możliwości wyznaczenia terminu rozprawy przed grudniem 2017r. Z treści zarządzenia wynika również, że na rozprawy w listopadzie 2017r. kierowane są sprawy, które wpłynęły do Wydziału III w listopadzie 2016r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tj. Dz. U. z 2016r., poz. 1259), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (przewlekłość postępowania). Oceny, czy w toku postępowania doszło do przewlekłości dokonuje Sąd posługując się kryteriami wymienionymi w ust. 2 wymienionego artykułu. W szczególności ocenia terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty. Przewlekłość postępowania zachodzi, gdy zwłoka jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy.

Jak wynika z opisu podejmowanych czynności, Sąd Okręgowy dopiero po 6 miesiącach od zarejestrowania sprawy w dniu 14 lutego 2016r., bo w dniu 2 sierpnia 2017r. podjął czynność sprawdzającą terminowość apelacji i możliwość skierowania jej na rozprawę. Jak wynika z treści opisanego zarządzenia przewodniczącej Wydziału czynność wyznaczenia terminu rozprawy nastąpić może dopiero po 1 września 2017r. i – jak można prognozować – sprawa prawdopodobnie nie zostanie rozpoznana w tym roku, skoro na terminy listopadowe 2017r. kierowane są sprawy, które wpłynęły do Wydziału III w listopadzie 2016r.

Okres oczekiwania na termin rozprawy apelacyjnej wynoszący 12 miesięcy nie spełnia wymogu sprawności postępowania jakiej strony mają prawo oczekiwać od organu powołanego do rozstrzygnięcia sprawy, od której zależą dalsze ich istotne sprawy. Spoczywanie sprawy w okresie roku czasu znacząco przekracza termin konieczny do jej rozpoznania.

W tej sytuacji uznać należało, że w postępowaniu Sądu Okręgowego w K. w sprawie oznaczonej sygnaturą III Ca 181/17 doszło obiektywnie do przewlekłości postępowania w rozumieniu ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (j.t. Dz.U. z 2016 r., poz. 1259 ze zm., dalej: ustawa). Zauważyć należy, że samemu Sądowi Okręgowemu ani jego funkcjonariuszom za ten stan rzeczy odpowiedzialności przypisać nie można bo - jak trafnie wskazał w odpowiedzi na skargę Prezes tego Sądu - skierowanie sprawy na rozprawę nastąpiło zgodnie z kolejnością wpływu i na wcześniejsze terminy kierowane być musiały te sprawy, które do Wydziału III Odwoławczego wpłynęły wcześniej. Jednak w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Sądu Najwyższego strona (obywatel) nie może ponosić negatywnych konsekwencji zaniedbań Państwa w stworzeniu sądom warunków do rytmicznego, w rozsądnym terminie, rozpoznawania spraw. Nie musi, a nawet nie może zatem strony interesować to, że (między innymi na skutek „zamrożenia” wielu etatów orzeczniczych przez Ministra Sprawiedliwości i na skutek skierowania przezeń licznych sędziów do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości) kadra sędziowska w ogólności, w tym w Wydziale III Odwoławczym Sądu Okręgowego w K., jest zbyt szczupła, by podolać spoczywającym na niej obciążeniom i by w pożądanym, właśnie rozsądnym terminie podjąć czynności procesowe adekwatne do stanu sprawy. Wobec przepisów przywołanej wyżej ustawy to, że przyczyn nierozpoznania wniesionej przez skarżącego apelacji upatrywać należy w okolicznościach nie obciążających Sądu Okręgowego, zależnych bowiem od władzy wykonawczej, jest dla stwierdzenia przewlekłości obojętne. Okoliczności te nie zezwalają także na obciążenie skutkami finansowymi owej przewlekłości organu władzy wykonawczej, ustawa bowiem wyraźnie stanowi, że skutki te ponosi właściwy sąd jako jednostka budżetowa.

Z przedstawionych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 oraz art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki orzekł jak w sentencji

Mając na uwadze art. 12 ust. 3 powołanej ustawy Sąd Apelacyjny uznał za oczywiście zbędne wydanie polecenia podjęcia określonych czynności w wyznaczonym terminie, skoro czynności te, polegające na skierowaniu sprawy na rozprawę zostaną podjęte po 1 września 2017r., czyli niezwłocznie po zwrocie akt z Sadu Apelacyjnego. W tym zakresie zatem wniosek skargi został oddalony.

SSA Joanna Naczyńska SSA Małgorzata Wołczańska SSA Elżbieta Karpeta